

LAGUTSKOTTETS betänkande № 20/1959 med anledning av lantrådets berättelse till Ålands landsting över landskapet Ålands förvaltning och ekonomiska tillstånd under år 1958.

№ 20/1959.

Sedan landstinget med stöd av § 31 mom. 1 i landstingsordningen inbegärt lagutskottets utlåtande över lantrådets förenämnda förvaltningsberättelse, har utskottet behandlat densamma och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

I likhet med vad som varit fallet redan flera år i följd åtföljes förvaltningsberättelsen för år 1958 av årsberättelserna för Ålands centralsjukhus och Ålands tuberkulosdistrikt, Ålands lyceum och Ålands sjöfartsläroverk samt boksluten över landskapets såväl ordinarie inkomster och utgifter som dess enskilda medel. Förvaltningsberättelsen innehåller denna gång även förteckning över uppdrag och utredningar, som landstinget överlämnat åt landskapsstyrelsen, samt redogörelse över landskapsläkarens verksamhet, innefattande jämväl allmänna uttalanden om barnmorske- och hälsosystemverksamheten inom landskapet.

Såsom allmänt omdöme kan framhållas, att förvaltningsberättelsen ger en uttömmande bild över förhållandena inom landskapets olika förvaltningsgrenar och påvisar en gynnsam utveckling.

Vad förvaltningsberättelsens detaljer beträffar har utskottet konstaterat, att från förteckningen över uppdrag och utredningar saknas åtminstone landstingets hemställan av den 18 mars 1952 om utarbetande av en plan för sammanslagning av kommunala förvaltningsområden samt verkställande av en approximativ beräkning av de ekonomiska fördelar, som planens genomförande kan tänkas medföra. Ett kort omnämnande av de behandlingsskeden, vari respektive uppdrag befunnit sig vid årets utgång, hade även varit önskvärd.

Vidare bringar utskottet i erinran lantrådets upplysning vid remisstillfället, att uppgifterna om Ålands Kvinnliga Hemslöjdsskolas verksamhet av förbiseende bortfallit vid tryckningen, samt förekomsten av ett tryckfel på sidan 21, där ordet "ten tanus" på första raden i sista stycket bör vara "tetanus".

Andra tryckfel förekomma även, i det att bl.a. folkskolinspektörens inspektioner (sid. 15) tydligen avse 1958 års inspektioner - icke 1956 - och kursverksamheten i Kock- och stuertskola 8 månader i stället för 6.

Specialberättelsen över Ålands lyceums verksamhet innehåller ingenting om inspektioner, och då lantrådets berättelse endast i korthet hänvisar till specialberättelsen, måste utskottet utgå ifrån, att några

inspektioner icke förekommit, vare sig lokala eller utifrån anordnade. Utskottet anser sig därför böra upprepa sitt uttalande i betänkandet № 14/1958 över förvaltningsberättelsen för år 1957, att lokala inspektioner kunde hava stor betydelse för kontakten mellan landskapsstyrelsen och skolans lärare och giva impulser till möjligen nödigbefunna reformer.

Med särskild tillfredsställelse antecknas, att landskapsläkarens berättelse på ett förtjänstfullt sätt belyser de allmänna förhållandena på hälso- och sjukvårdens område, samtidigt som den ger riktlinjer för framtida åtgärder i syfte att förbättra det allmänna läget på detta viktiga förvaltningsgebit.

Av redogörelsen (sid. 37) framgår, att landskapsagronomen beviljats ett års tjänstledighet fr.o.m. den 1 oktober. Ändamålet med tjänstledigheten omnämnes icke, men då utskottet har sig bekant, att tjänstledigheten avsett att möjliggöra för landskapsagronomen att sköta en befattning av privat natur, kan det ifrågasättas, om det är förenligt med landskapets fördel att ordinarie tjänsteman beviljas tjänstledighet för längre tid för att handhava sådana tjänster. Utskottet finner detta betänkligt.

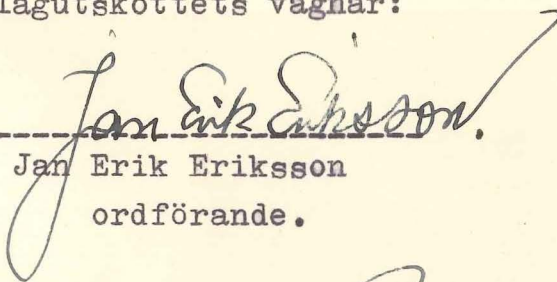
Enär inom landstinget den uppfattningen kommit till uttryck, att lagutskottet vid behandlingen av lantrådets förvaltningsberättelse även skulle närmare ingå i prövning av landskapets bokslut, anser sig utskottet böra framhålla, att utskottet icke tager befattning med bokslutens detaljer. Boksluten fastställas av landskapsstyrelsen enligt § 25 mom. 1 i landskapslagen om finansförvaltningen, varefter de jämte räkenskaperna överlämnas åt landskapsrevisorerna. Dessas berättelse behandlas av finansutskottet (LTO § 32), som på basen av densamma tager ställning till frågan om ansvarsfrihet för landskapsstyrelsen och dess underredogörare. På lagutskottet ankommer enligt dess uppfattning endast att pröva och uttala sig om förvaltningen såsom sådan.

Då förvaltningsberättelsen icke givit anledning till andra uttalanden och anmärkningar, föreslår utskottet med hänvisning till ovanstående vördsammast,

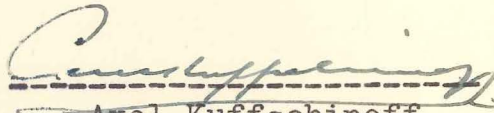
att landstinget ville godkänna lantrådets berättelse över landskapets förvaltning och ekonomiska tillstånd under år 1958.

Mariehamn den 8 december 1959.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande.

Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Nils Dahlman, Paul Påvals, Gösta Nordman och Bertel Söderlund (ersättare).

14.

Landskapsrevisorernas berättelse över granskningen av land-
skapets räkenskaper och ekonomiska förvaltning under år 1958.

Till Ålands landsting

från landskapsrevisorerna.

Sedan undertecknade landskapsrevisorer utfört granskning av landskapets räkenskaper för år 1958 samt av den ekonomiska förvaltningen under samma år, få vi i enlighet med föreskrifterna i 61 §, landskapslagen angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland nu vördsamt avgiva följande redogörelse.

Granskningen av räkenskaperna och bokslutet vidtog den 25 mars och avslutades den 15 september. Övrig granskning har skett fortlöpande under hela året.

Inventeringar av landskapets centralkassa och kassamedel, som funnits innestående hos landskapsstyrelsen underlydande redovisare, har vid olika tillfällen verkställt. Detalj- och siffergranskning av räkenskaperna har utförts av direktören Tore Hansen och stadskamreraren Åke Bamberg, samt efter herr Hansens fränfalle av bankkamreraren Bertel Widén tillsammans med herr Bamberg. Över sin granskning ha sifferrevisorerna avgivit skild berättelse, som bifogas.

I samband med uppgörande av skogshushållningsplan för landskapet har forstrevisor Y. Blomgren på revisorernas begäran avgivit ett utlåtande över skogsvården i landskapets skogar, vilket utlåtande bifogas.

Tillsammans med av revisorerna kallad lantbrukssakkunnig, jordbrukaren Einar Danielsson, ha arrendegårdarna synats. Det allmänna intrycket var, att såväl byggnader som åker- och annan mark skötes väl. De detaljanmärkningar, som antecknades vid besöken, komma att meddelas landskapsstyrelsen.

Vägar, bryggor och färjtrafik ha granskats av revisorerna vid besök på resp. platser.

Utöver den sedvanliga revisionen ha revisorerna granskat slutredovisningarna för tvenne byggnadsföretag på grund av extra ordinarie anslag, nämligen växthuset vid Ålands Centralsjukhus och Föglö färja. Över granskningen har avgivits utlåtanden, som bilagts redovisningshandlingar till statskontoret.

Bokslutet.

Det av landskapsstyrelsen fastställda ordinarie bokslutet överensstämmer med föreskrifterna i § 25, landskapslagen angående landskapet Ålands finansförvaltning samt utvisar landskapets utgifter och inkomster, fördelade på de olika momenten i budgeten samt i skilda kolumner de i densamma å varje moment anvisade anslagen och huru mycket de verkliga inkomsterna och utgifterna varit större eller mindre än de beräknade.

Bokslutet åtföljes av sedvanliga relationer, varjämte nya relationer tillkommit angående reserverade och tidigare kompenserade anslag, reserverade anslag utom kolumn samt utgifter från reserverade anslag utom kolumn, vilka relationer blivit behövliga på grund av landskapsstyrelsens beslut om bokföringen av motsvarande transaktioner.

Det nya förfarande, som därigenom inrättats för att tillvarata landskapet tillkommande rätt att utnyttja anslag, synes vara ändamålsenligt. Resultatet av budgetens förverkligande framgår av bokslutshandlingarna och i den mån de särskilda momenten uppvisa inkomstunderskott resp. utgiftsöverskridningar ha dessa icke varit av sådan art att de föranleda anmärkning. Överskridningarna utgjorde i ordinarie bokslutet tillsammans mark 28.510.161:-, varav 991 mk utgör överskridning på fast anslag. Återstoden hänför sig till förslagsanslag, bland vilka märkas överskridning av lönelement med sammanlagt 3.919.245 mk.

Över landskapets enskilda medel har upprättats skilt bokslut, som icke föranleder anmärkning från revisorernas sida.

Särskilda iakttagelser vid granskningen.

Vid granskningen av redogörelseårets ekonomiska förvaltning och räkenskaper har särskild uppmärksamhet ägnats följande frågor:

Landskapets låneverksamhet har granskats och granskningen har härvid särskilt avsett att utröna huruvida erforderliga säkerheter äro betryggande, samt om lånevillkoren till alla delar uppfyllts; för de fall som icke vid revisionen slutligt klarlagts skall uppmärksamhet framdeles ägnas åt de åtgärder, som av landskapsstyrelsen kunna komma att anses motiverade i anledning av revisorernas påpekande.

Fortlöpande ha de olika avdelningarnas protokoll granskats och särskilt avseende fästs vid tiden och sättet för protokollens färdigställande och expeditionernas utfärdande. Härvid har med tillfredsställelse kunnat konstateras att tidigare påtalade eftersläpningar minskats.

Särskilda kommunala bidragsrekvisitioner ha i samband med revisionen genomgåts vid huvudkassan genom stickprov på utanordningar och har det befunnits att gällande lagar och bestämmelser iakttagits; särskild uppmärksamhet har ägnats frågan om vederbörande i landskapet givna bidrag och anslag beräknats enligt samma grunder som tillämpats i riket samt om all erforderlig utredning i samband med redovisningarna framlagts.

En anmärkning av sifferrevisorerna angående redovisningen av dagavgifterna vid Ålands Centralsjukhus har före revisionens avslutande beaktats på sjukhuset och vederbörlig rättelse har blivit noterad. Uppmärksamhet har av revisorerna ägnats erläggandet av kommunernas bidrag till Centralsjukhuset inom utsatt tid.

Revisorernas yttrande.

Som resultat av granskningen få revisorerna meddela,

att landskapets inkomster vederbörligen influtit samt - i ett ovan relaterat fall med rättelser efter därom gjort påpekande - bokförts på riktiga konton,

att utgifterna överensstämma med gällande lagar eller i övrigt meddelade föreskrifter,

att bokföringen är riktig och överensstämmande med gällande föreskrifter om räkenskapsväsendet,

att räkenskaperna med därtill hörande boksluts- och
övriga rapporter äro riktiga och fullständiga,

att otillbörliga överskridningar icke skett,

att resp. anslag använts till för dem avsedda ändamål,
såvitt vi kunnat finna, samt

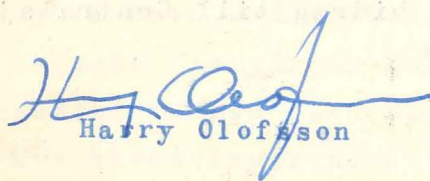
att skäl till anmärkning i fråga om hushållningens ändamålsenlighet ej framgått.

Med anledning härav och under hänvisning till förestående redogörelse få revisorerna föreslå,

att landskapsstyrelsen och vid
densamma anställda samt landskapsstyrelsen underlydande redogörare måtte beviljas ansvarsfrihet för handhavandet av räkenskaperna och den ekonomiska förvaltningen under år 1958.

Mariehamn den 10 oktober 1959.

Thor Österlund

Harry Olofsson

Martin Isaksson.